

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060202

DOM
2022-01-12
Stockholm

Mål nr
P 11081-20

Sid 1 (4)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2020-09-29 i mål nr P 3701-19, se bilaga A

PARTER

Klagande
S.R.

Motpart

Miljö- och byggnadsnämnden i Hultsfreds och Vimmerby kommuner

SAKEN

Byggsanktionsavgift avseende fastigheten A i Vimmerby kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom bestämmer Mark- och miljööverdomstolen den byggsanktionsavgift som S.R. ska betala till 99 417 kronor.

Dok.Id 1762185

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

S.R. (klaganden) har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska besluta om avgiftsbefrielse eller sätta ned byggsanktionsavgiften.

Miljö- och byggnadsnämnden i Hultsfreds och Vimmerby kommuner (nämnden) har medgett att avgiften sätts ned till 99 417 kronor.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

S.R. har sammanfattningsvis anfört följande: Hon har inte fått några underlag för de möten som genomförts med nämnden. Hon har bara fått protokollet från mötet den 26 november 2018.

Hon har varit sjukskriven under en lång period. Hon hade inte ork att genomföra det som nämnden krävde inom den angivna tidsramen. Idag är dock allt som nämnden krävde åtgärdat.

Nämnden har lovat henne att avgiften skulle ligga på 80 000 kronor eller lägre.

Hennes inkomst räcker inte för alla nödvändiga utgifter. Hon har ingen möjlighet att betala byggsanktionsavgiften.

Nämnden har sammanfattningsvis anfört följande: Nämnden motsätter sig klagandens begäran om att avgiften ska sättas ned med hänsyn till att den inte står i rimlig proportion till de överträdelser som vidtagits.

Nämnden anser dock att sanktionsbeloppen ska räknas om med hänsyn till att 15 kvadratmeter ska dras av vid beräkning av sanktionsarean enligt 1 kap. 7 § plan- och byggförordningen (2011:338), PBF. Detta innebär att beloppen för de olovliga åtgärderna ska beräknas enligt följande:

- Tillbyggnad av huvudbyggnad med 70 kvadratmeter (sanktionsarea 55 kvadratmeter)
= 35 262,50 kronor.

- Inredning av garage till bostadsyta 70 kvadratmeter (sanktionsarea 55 kvadratmeter)
= 13 195 kronor.

- Ändring av bärande konstruktion genom höjning av tak 160 kvadratmeter
(sanktionsarea 145 kvadratmeter) = 25 480 kronor.

- Nybyggnad av två komplementbyggnader som uppfyller Attefalls-reglerna med 23
kvadratmeter (sanktionsarea 8 kvadratmeter) = 13 195 kronor.

- Uppförande av skärmtak 19 kvadratmeter (sanktionsarea 4 kvadratmeter) = 12 285
kronor.

Detta medför att den totala byggsanktionsavgiften blir 99 417 kronor efter avrundning.

Några omständigheter för nedsättning av sanktionsavgiften föreligger inte.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen instämmer i mark- och miljödomstolens bedömning att det har funnits förutsättningar för nämnden att ta ut en byggsanktionsavgift.

Avgiften ska dock fastställas genom att 15 kvadratmeter dras av vid beräkning av sanktionsarean i enlighet med 1 kap. 7 § PBF och med tillämpning av 2018 års prisbasbelopp (se 9 kap. 1 § PBF). Nämnden har med hänsyn till dessa bestämmelser justerat beräkningen av avgiften. Mark- och miljööverdomstolen anser att byggsanktionsavgiften ska bestämmas till det justerade beloppet om 99 417 kronor.

Klaganden har inte anfört några omständigheter som medför att det är oskäligt att ta ut byggsanktionsavgiften eller som utgör skäl att sätta ned byggsanktionsavgiften. Det föreligger inte heller i övrigt sådana omständigheter att byggsanktionsavgiften ska

sättas ned eller inte tas ut.

Sammanfattningsvis anser Mark- och miljööverdomstolen att nämndens beslut att ta ut byggsanktionsavgift har varit riktigt. Avgiften ska dock, med tillämpning av 1 kap. 7 § och 9 kap. 1 § PBF, bestämmas till 99 417 kronor.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Li Brismo, tekniska rådet Inga-Lill Segnestam samt tf. hovrättsassessorn Hanna Björklund, referent.

Föredragande har varit Richard Bexelius.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen
3:1

DOM
2020-09-29
meddelad i
Växjö

Mål nr P 3701-19

PARTER

Klagande
S.R.

Motpart
Miljö- och byggnadsnämnden i Hultsfred och Vimmerby kommuner

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Kalmar läns beslut den 22 juli 2019 i ärende nr 403-5825-2019, se bilaga 1

SAKEN

Byggsanktionsavgift avseende fastigheten Vimmerby A

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Miljö- och byggnadsnämnden i Hultsfreds och Vimmerby kommuner (nämnden) beslutade den 12 juni 2019 att meddela S.R., ägare av fastigheten Vimmerby A (fastigheten), en byggsanktionsavgift om 114 095 kr för att det på fastigheten hade skett tillbyggnad av huvudbyggnaden på 70 kvadratmeter, inredning av garage till bostadsyta på 70 kvadratmeter, ändring av bärande konstruktion genom höjning av tak på 160 kvadratmeter, nybyggnad av komplementbyggnader på 23 kvadratmeter samt uppförande av skärmtak på 19 kvadratmeter.

S.R. överklagade nämndens beslut till Länsstyrelsen i Kalmar län (länsstyrelsen) som i beslut den 22 juli 2019 avslog överklagandet.

S.R. har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

S.R. har yrkat att mark- och miljödomstolen ska sätta ned byggsanktionsavgiften.

Nämnden har vidhållit sitt beslut.

S.R. har anfört i huvudsak följande till stöd för sitt överklagande. Hon har fått bristfällig information från nämnden. Hennes make S.P. träffade kommunens byggnadsingenjörer/inspektörer och fick av dem veta att det skulle bli höga sanktionsavgifter om han inte ansökte om bygglov. Varför informerades inte hon som både då och nu är ägare till fastigheten. Nämnden har hela tiden varit i kontakt med hennes make men inte med henne när själva byggandet pågick. Vad hon kan komma ihåg har det inte varit så att hon och hennes man suttit ner med kommunens företrädare för att få besked om hennes bygglov/förbud utan endast diskussion angående byggnationen. Under hela byggtiden har man pratat mestadels med hennes man. Sedan hon blev ägare av

huset den 20 oktober 2017 har man inte fört några samtal, sms eller mail med henne utan med hennes make. Hennes make hade ingen fullmakt för henne att agera som ägare till fastigheten. Maken avled den 11 augusti 2018. Hela ärendet andas slarv från kommunens sida. Det mail som kommunen skickade till hennes man den 28 juni 2018 kunde inte besvaras på grund av den svåra sjukdom han led av. Hon är villig att betala bygglov och en del av sanktionsavgifterna. Företrädare för kommunen har sagt att avgiften inte skulle bli så hög. Hon åberopar kopia av gåvobrev och mail till hennes man av den 28 juni 2018.

Nämnden har anfört i huvudsak följande till stöd för sin talan.

Enligt uppgifter från fastighetsregistret så har båda makarna stått som fastighetsägare, under tiden som ärendet pågick, och vid de möten som varit i ärendet har båda makarna varit närvarande förutom vid möjligen ett tillfälle då endast mannen närvarade. I samband med makens bortgång så står numer kvinnan som ensam fastighetsägare på fastigheten. Därefter hölls ett möte med kvinnan för att återigen förklara situationen och då närvarade såklart bara hon. Protokollet från detta möte är redan inlämnat. Fastighetsägarna har fått utförlig information under ärendets gång om hur processen fungerar samt flera uppmaningar till att lämna in de ansökningar respektive anmälningar som behövdes för att miljö- och byggnadsförvaltningen skulle kunna handlägga ärendena.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut. Vidare har en byggsanktionsavgift straffrättslig karaktär (se bl.a. MÖD 2013:4 och MÖD 2015:34). Det innebär bland annat att tillsynsmyndigheten måste visa att det finns förutsättningar för att besluta om byggsanktionsavgift.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Mark- och miljödomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning med följande tillägg och förtydliganden.

Den första frågan är om det funnits förutsättningar för nämnden att ta ut en byggsanktionsavgift. Det framgår av handlingarna i målet att åtgärderna på den aktuella fastigheten har inletts utan att nämnden meddelat bygglov eller gett startbesked. Någon anmälan avseende de företagna åtgärderna har inte gjorts och ansökan om bygglov har lämnats in i efterhand. S.R. är ägare till fastigheten sedan den 12 oktober 2017. Enligt tjänsteanteckning från den 8 augusti 2018, upprättad av handläggare vid miljö- och byggnadsförvaltningen, har S.R. begärt förlängd tid att svara på av förvaltningen framställda frågor i brev avseende utförda åtgärder och framgår också att förnyat platsbesök eventuellt kan behöva bokas in. Vidare framgår av protokoll från ett möte per den 26 november 2018 mellan S.R. och representanter för nämnden att hon fått information om vad hon måste vidta för åtgärder för att slippa betala byggsanktionsavgift. Mark- och miljödomstolen bedömer därmed att det är visat att det har funnits förutsättningar för nämnden att ta ut en byggsanktionsavgift.

Den andra frågan är om det finns skäl att besluta om avgiftsbefrielse. Den omständigheten att S.R.s make haft omfattande kontakt med nämnden och utfört åtgärderna utgör inte en sådan omständighet att det kan anses oskäligt att ta ut byggsanktionsavgiften. Vidare kan okunskap om gällande regler inte medföra att det anses oskäligt att ta ut byggsanktionsavgiften. Det är dessutom visat i målet att S.R. fått information om vad som pågick handläggningsmässigt vid miljö- och byggnadsförvaltningen avseende åtgärderna och vad som gällde för att hon skulle kunna undvika byggsanktionsavgifter. S.R. har därmed haft möjlighet att vidta rättelse utan att så har skett. Det saknas därför skäl att besluta om avgiftsbefrielse.

Den tredje frågan är om det finns skäl att sätta ned byggsanktionsavgiften. Som länsstyrelsen anført kan nedsättning bli aktuell om avgiften inte står i proportion till den överträdelse som begåtts och ett exempel kan vara om den avgiftsskyldige inte förstått att en åtgärd krävt lov eller anmälan. Som ovan nämnts är det visat att S.R. fått information om vad som gällde för att hon skulle kunna

undvika byggsanktionsavgifter varför undantaget inte blir tillämpligt. Det saknas därför skäl att sätta ned av nämnden beslutad byggsanktionsavgift.

Sammanfattningsvis hade nämnden grund för sitt beslut om byggsanktionsavgift, avgiften är inte för högt beräknad och det saknas skäl att besluta om avgiftsbefrielse eller att sätta ned avgiften. Vad S.R. i övrigt anfört föranleder ingen annan bedömning. Hennes överklagande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 20 oktober 2020.

Urban Erntoft

Lars Fransson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Urban Erntoft, ordförande, och tekniska rådet Lars Fransson. Föredragande har varit beredningsjuristen Karin Andersson.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.